

Kramérusow y
Ch. f. Pražské Poštovské Noviny.

Roku 1789.

Mr. 26.

W Sobotu dne 26 Prasynce.

Saukromné wogensté Spráwy.

Dbyčeg gest ten : Když w swatém pokogi žiwi gsme, na wětšm díle polityčij mudrákové zymnjšo čas su welmi mnoho mluwjwagj o woyně; naproti tomu mámeli woynu, tedy oni, aby opět mudrowali, welmi mnoho wyprawugj o pokogi. A w nyněgššich wálčných důležitostech práwě gest tak. Čas zymy přicházj, wšsecka zbraň odložena gest, a není wšc žádné wěcy, kteraby se tímto časem na wybogowanj perwnostj, na křwawé porážky mnoha tisýc tisýců lidj, a ginák na slawná wítězstwj potahowati mohla. Co tedy pozůstává, než aby oni, genž swým wysoko wznáššegicým se wtrpením wšseho wystihnauti, a wšsemu rozuměti chtěj, nynj napořád o pokogi mluwili. Y také wčerwj listowé dělaj nám poněkud naděgi k pokogi; ale gať roztržitě, a s gaťau nestrwnánliwostj pišj, o tom nás tjš listowé powčiti mohau, když na gedné a tež straně o pokogi y o wálce wšsecko w gedno snjššené nalézáme. Kás co se říká, my přjmau cestau fráčeti budeme; nechýlce se ani k pokogi, ani k woyně, leč prwě o gednom neb druhém gistými důwody a důkladnými zprávami vbezpečení budeme.

Břeréz

Kteréž zprávy k domnělému pokoz-
gi přináležej, my je tuto na slovo wy-
čteme. Především mezy takové pří-
stufi list z Wídně psaný na den 20 toho
měsíce, kterýž tuto činí zmínku: Od
toho času, co vdati Rusové znamenit-
nou perwnost Bendr w Bezarabii sobě
podmanili, wssickni polityčtj Bonwári
(totiž, ona částka lidí, kterj dle své wůle
brzy wálku, brzy pokog zamyslejí) o
základ gístějí to, že nasse wojsko potře-
ti proti Turkům do pole newytáhne. Ta-
ké prawi, že swobodný Pan z Serbertu,
který s Panem Hrabětem Bobenclem do
Nyderlandu gel, poručení dostal zpátkem
přígeti, tak aby při gednání strany po-
koge potřebowán býti mohl. Mezy tím
wěc gístějši gest, že náš cýsaršský dwůr
při onom gednání neywětšj o to péči
powede, aby Moldawa a Walassi od
Turků naprosto oddělení a odmísseni by-
li; nebo negistá gest alliancy na budau-
cí čas, a bezpečnost nassich fragin té
prožtetednosti wyhledává. Mnozí tak
smýšlji, že nasseho dwora vmysl gest
swau moc w Bosyni rozšířiti, a řeky
Werbasu k dělení hranic požádati. Nic
wssak méně, byt y sám Turecký
dwůr k tomu powolný byl, tedy z strany
Bosňáků w té případnosti mnohé obtížno-
sti k očekávání gsau, prwě než se oni k
tomu podwolegj; kdo o tom pochybuje,
nechť pomni, gať se tento národ pro-
hlásyl, když Turecký dwůr roku 1784
Rakauštemu domu gedinkého dílu lež-
ícího při řece Dně postaupiti chtěl; teh-
dáž se Bosňáci prohlásyli, že se radějí
sami o své vlastnj wůli proti wšj mo-
cy a ssyle Rakaušského dwora do pole po-
stawějí, a sami bogowati budau. Co

se tkne Srbšké země neb Serwie, nepo-
chybně že náš cýsaršský dwůr zůstane při
těch hranicích, gať při gednání strany
pokoge w Pasarowicích zawřeno bylo.
Gessře se y o giném prospěchu mluwj;
ale počkáme tak dlanho, dokudby pokog
zawřen nebyl, a pak wwidíme, gať ty-
to zpráwy potwrzeny budau, a tde gať-
ho prospěchu nabudeme. Krom toho
wssak, gaťžkoli se nám dobrá naděje k
pokogi okazuje, tak předce na oko wi-
díme, že se welmi sylně nanowo rekruti-
zbragi, a prwě to gde podle onoho
známého přjssowj: Chceš pokogi, streg
se k bogi; nebo nedáwno ze wssch Wj-
deňských předměstj wssickni k zbrani scho-
pnj lidé mysyli se k kommissarům dosta-
witi. Také před některým dnem přjsslo
137 lodj naložených obilím, které w Řj-
ssi a w Barworjch za drabě peníze skau-
peno bylo.

W témž z Wídně přjsslém listu ta-
ké se prawi: "Pan polnj Maršsalk
Baron Laudon, gať gde zpráva z Be-
lehradu, dosawad se z Walach nenawráz-
til.*) Nepochybně bude mjt s Pryn-
cem z Boburku a s Knížetem z Hohen-
lohe co důležitého gednati, kteréž ho tam
tak dlanho pozdrželo. Mezy giným tak
se domýšlíme, že gsau příprawy dílem
proti Turkům, a dílem proti ginému
národu, který pokogný býti nechce, a kte-
rý aby pokogný byl, toho bezpečnost wy-
hledává.

*) Podle listu, který sme obdrželi z
Žemljna pod dát. 7 prasynece, Pan
polnj Maršsalk Laudon spolu s
Panem Obrštem Makem dne z
toho ráno přigel do Žemljna, a
hned změnitw koně, odebral se do
Bě;

Bělehradu. Dále se dáwa zprá-
wa: Dne 5 ráno držána byla ka-
pitola rytířského řádu, a dne 6
vzala své skončení. Dosavad zná-
mo není, jak mnoho a kteří pa-
sowáni byli na rytířstvo Tereziáns-
kého řádu; doslycháme však, že
kompetentů neb žádajících as 98
osob býti má. Dnes 7ho Pan pol-
ní Zbroynosta Hrabe Braun gede
do Pestu, a zeytřeyššího dne Pan
polní Maršalek Hrabe Pelegryny,
též Pan polní Maršalek Laytnant
Baron Alwinči odtrud odgedau.
Kdy však Pan polní Maršalek
Baron Laudon pogede, po tu chwiz-
li se newi, nepochybně až toho ofo-
lostogičnosti dopustěgi. Neywys-
ší Wezýr měl (prey) giž o pří-
měř žádati, y spolu doložiti: "Žda-
li Římský Cýsar giž dosti newybo-
gowal?" Nato dal (prey) odpo-
wěd geho Excellency Pan polní
Maršalek Laudon: "Že nikterak
tomu na odpor není, aby přiměř
včiněno bylo, však ale pod tau
výmjnkau, když Turcy Orsowu
wzdaji." — Ted se tedy mlawi,
že Desterdar s listy od neywyššího
Wezýra na cestě gest, a že se Pan
polní Maršalek tau přičinaw w
Bělehradu zdržuge. Snad gmez-
nowaný Desterdar negen listy straz-
ný přiměř, alebrž strany žádu-
cího pokoge přinese.

Gestě giny list z Rakaus psaný na
den 19 prasynce dělá nám gakaž takauž
naděgi k pokogi. Obsah toho listu gest
následugjey: Ačkoli ze wšech stran sly-
šíme, a dle mnohonásobných welmi náz-

kladných příprav, gakož y z toho, po-
newadž opět welmi sylné rekrutyrowání
rozepsáno gest, saudití můžeme, žeby
nasse woysto potřeji do pole proti Tur-
kům wytáhlo; nic však méně předce
za gistotu se prawí, že neywyšší Wez-
zýr Bnjžeti Potemkynowi negen přiměř,
nýbrž y mnohé a rozličné výmjnky, křez
řez k budaucýmu narownání a wyge-
dnání pokoge za základ slaužiti magi,
přednesl. Než škoda, že to, k čemuž
se prozatím zběžně a powrchně poddás-
wal, nebylo tak důležitě, aby ono pří-
gatu býti zasluhowalo. Přitom též se
pomysliti může, že Rusům střesti welmi
příznivé gest, anižby oni maudře ge-
dnali, kdyby běh svého šťastného pro-
spěchu strz přiměř přetrhnauti měli.
Páni Musulmanowé, kdyby byli w po-
dobných případnostech, rownětby gináč
newčinili. Slowem, wsecko gen na
Turcých pozůstáwa, pokud se oni k po-
kogi nakloněgi, tedy gisto gest, že třetí
wálečné tažení wyzdwiženo bude.

Tato red podobnutá zpráwa giny
listem podobně z Rakaus se potwrzuge.
List ten gest následugjey: Dne 6 pra-
synce přigel rychlý posel do Wjdně od
Bnjžete Potemkyna, přinesa tuto důle-
žitau zpráwu, že neywyšší Wezýr, když
se Rusům pewnost Bendr vzdala, k ně-
mu gednoho Ağu gakožto deputyrowa-
ného wyslal, a podle něho žádal o pří-
měř na ssest plných měsíců, tak aby se
w tom času s sgednoceným wšylim k wy-
gednání pokoge pracowati mohlo. Když
Bnjže Potemkyn toto přednessený od Ağu
wyslyssel, na geho poručení wytáhla ces-
lá armáda, a y přítomnosti wšech Pa-
nů Generálů dal odpowěd Ağowi w

tento smysl: "Předewšim Ruský Posel,
"Pan Bulgakow, musy na swobodu pro:
"pustěn býti, a pak strany těch wěcý
"budeme mocy obširněgi mluwiti; co
"se mne tkne, welmi snadně strany po:
"worných článků sgednocení budeme,
"nechtě toliko Turecký dwůr swé depu:
"tyrowané buď do Bendru, Jasy aneb
"do Bukarestu posle, tak abychom na
"gednom z těch třích míst s woli a bla:
"sem Řimského Cýsaře bez maření času
"strany předběžných wýmínek poroz:
"mluwiti mohli, a na ten způsob potom
"obširněgi strany přjměři gednati mo:
"cy budeme."

W giném listu tato zpráva se opě:
ruge, a gestě k tomu doloženo gest, že
neprátelstwo, aneb což gedno gest, woy:
na nevstálá tak dlaugo trwati bude, do:
kudby skutečně strany zawčeni pokoge
gednáno nebylo. Toť gest zagisté těžká
wýmínka, která se Tureckému dwůru
nikterak libiti nebude.

Toto tedy gest wše, gestto se ně:
gakým způsobem na swatý pokog pota:
hugé, a dle kteréhož negakau naděgi k
tomu mjeti můžeme. Nynj wyprawjme,
co neyblawněgi o woyně slyšeti gest.
Předewšim máme list z Lwowa (Sem:
berku) psaný na den 8 prasynce, který
dává tuto zpráwu:

Gak doslycháme z Moldawy na den
27 listopadu, tato má býti teď neydu:
ležitejši nowina, že Turecká pewnost
Braila giž w Ruských rukau gest, a ne:
nj (prý) o tom žádná pochybnost, po:
něwadžby strany toho giž wíce zpráv
bylo přišlo. Obširnějši zpráva se o:
čekává.

Sem do Lwowa přišlo psaní, kte:
ré odeslal w Ruské službě pozůstawaj:
cí Oficyr, rodem Polák, z ležení Bnjze:
te Potemkyna. On pisse toto: Při na:
šš armádě roznášš se ta powěst, že Tur:
cy sobě raděgi s Řimským Cýsařem než
s Rusy pokoge žádaj. Coby oni strže
to smýšleli, nemohu říci, nebo bez toho
známo, že gim Řimský Cýsař mnohem
wíce wzal než my; leč snad myšlegi,
že snáže wybogowaných zemí Cýsaři nez:
chari mohau, než ono, co sme my gim
odgali. Oni gsau snad té naděge, že
to, co Cýsař wybogowal, není w takó:
wém nebezpečenstwí, jako co Rusové
sobě gednau podmaněgi. Ale gá my:
šum a daufám, že nasse Cýsařowna a
Řimský Cýsař, gedem bez druhého po:
koge nezawrau, tak jako gedem při sstě:
stí druhého rowný díl mjeti může.

Také y o tom vbezpečiti mohu, že
se Bnjze Potemkyn v přítomnosti mno:
hých neywyššich Oficyrů prohlásyl těmi
slovy: "Nebude gestě pokog; my ney:
prw blže ke Konstantynopoli postaupiti
musíme, a pak nám wolno bude o lep:
šich a prospěšnějšich wýmínkách mlu:
witi. Ted, gak se zdá, zpupnost a hrz:
dost Tureckého dwora není gestě dosti
snížena, a protož wšsecka naděge migi,
aby Turcy potřeti do pole wytráhnutí
neměli, a swé poslednj síly newynalo:
žili."

Bendr tím časem, když nám při:
šel do rukau, byl gestě w dobrém sta:
wu; nebo nasse střelení netrwalu dla:
ho, a Turcy, když vzřeli tolik tisíců ře:
bříků přichystaných k střumu, práwě z
smrtedlných aukostí vzdali se nám na
milost, a za tau přjcinau zdi při pewno:
sti